

konkrétnější: v listinném materiálu se v novověku stále ve větším měřítku objevují písemnosti více či méně tištěné, které jsou ruční prací opět víceméně jen doplňovány – a někdy ani to ne. A pokud jde o knižní materiál, stačí tu upozornit na nové snahy, které vycházejí z francouzského prostředí a jež chápou knihu pozdního středověku – atp. psanou či tištěnou – za jedinou kategorii, byť s různými specifiky.²⁰⁾

Docházejí k závěru svého přehledu a snad i zamýšlení nemohu nepřipomenout, že tak jako je otevřená sama historie, musí být otevřeny i její pomocněvědné disciplíny. Jinými slovy řečeno to znamená, že diplomatika konce 20. a pak tím spíše následujícího století bude muset integrovat do své náruče velice autonomní oblast písemností zpracovávaných počítačově, a to do všech důsledků včetně programů, které existují nebo které teprve budou vyvinuty. Ale tu se raději už nechám poučit od odborníků z řad archivářů a z jejich prvních zkušeností při evidenci a hodnocení této látky. A ti se ovšem budou muset nechat poučit od počítačových specialistů, jejichž programy mohou život těch, kdo pěstují a budou pěstovat PVH, zjednodušit, ale současně i zkomplikovat. Nemíjíť vzdálena doba, kdy budou zadávány diplomní či podobné práce, kde místo srovnávání písárských rukou budou srovnávány a analyzovány jednotlivé programy a jejich výhodnocování a kdy budou na tomto materiálu zjišťovány různé nepatřičné interpolace či vylíkané podvrhy stejně jako prosopograficky (či nyní spíše sociologicky) analyzovány kategorie těch osob, které se na jednotlivých fázích takové práce budou podílet. Ale tu se vám musím přiznat, že tato oláзка už jde nad můj horizont a že tu budu moci být maximálně jen tichým a nepřilíživým souběžcem a zůstanu, pokud lze, u svého kopyta.

Bylo by možno, či lépe záhodno ještě dále uvažovat o jednotlivých aspektech zejména věcného rozboru jednotlivých „textových reálií“, kde vedle již zmíněné paleografie by měla figurovat chronologie, metrologie, ale pak i různé další, tentokrát hraniční disciplíny jako onomastika atd. atp. A vazby na problematiku filologickou by si rovněž vyžadovaly přinejmenším více než jen glosu. Nemáme tu však příslušné partnery, a protože vás nechci už na počátku znechucovat dlouhými výklady, dovolím si uzavřít konstatováním – snad ne příliš neskromným, že pokud budou existovat archivy a pokud bude existovat historie, resp. její zkoumání, potud mají PVH své nezastupitelné místo v jakékoli vědecké práci ve společenských vědách v nejšířším slova smyslu. Ale více: mohou nabídnout svůj „workshop“ – aspoň teď jsem postmoderní – i mnoha dalším oborům, aniž ztrácejí svůj význam samostatných vědeckých disciplín, které kriticky mapují východiska pro rekonstrukci křivolaké historie lidského společenství. To, čeho je nám dnes z nich nejvíce zapotřebí, jsou dvě maximy: v nejvyšší možné míře tradičními a méně tradičními postupy uskutečňované edice prameného materiálu na jedné straně, na druhé pak široce založená compendia, která by upravovala cesty k dalšímu studiu. Neboť jen tak – a tu se vracím k vlastnímu názvu tohoto referátu – bude historikovi ku pomoci stát dostatečně zřetelné a vždy pohotově pomocněvědný anděl strážný.

²⁰⁾ Tu jde především o okruh kolem již zmíněného časopisu *Gazette du livre médiéval*. A možno dodat i upozornění na vazby mezi (kniž-)listkem a diplomatikou, jak to dokumentují nejnověji některé práce polské: viz např. Maria J u d a, *Przywileje drukarskie w Polsce*, Lublin 1992.

FRANTIŠEK ŠMAHEL (Praha)

CHVÁLA POMOCNÝCH VĚD HISTORICKÝCH

Na počátku byla výzva: můj vážený kolega prof. Ivan Hlaváček mě požádal, abych se pokusil rozpomenout, kdy a v čem mi jako historikovi středověku metodicky i jinak pomohlo školení v pomocných vědách historických, v základních to historických artes svého druhu. Odpovědí, jak jinak, bude malé, osobně zaměřené laudatio, jehož opravdovost se pokusím doložit několika studami z vlastní badatelské dílny.¹⁾

Začnu s chválou paleografie. Na počest svého šestistého výročí vydala v roce 1948 Národní a univerzitní knihovna v Praze Katalogy knihoven Karlovy univerzity. Název klame i neklame. Kdo totiž hledá v této publikaci kritickou edici, nalezne v ní pouze hlubotiskovou reprodukci tří nejstarších knižních soupisů, tj. Karlovy koleje, koleje Národa českého a údajně též koleje Litevské, jinak též Královny Hedviky.²⁾ I tak pro mne byla vítanou průvodkyní při hledání nejstarších ohlasů antického a humanistického písemnictví na páté naší Alma mater. Hned na počátku excerpte jsem však narazil na všetečné otázky, s nimiž jsem si nevěděl rady. Neuměl jsem si např. vysvětlit, proč v rejstříku Lobkovické roudnické knihovny VI. E. f. 8, který měl být chován v koleji Národa českého, jsou inventáře, drobné účty a jiné poznámky vztahující se ke knihovně Rečkovy koleje, zatímco o Litevské koleji v něm není ani zmínka. Pochybností jsem měl více, proti nim však stálo autoritativní mínění Josefa Truhláře, jehož se přidrželi i vydavatelé Josef Bečka a Emma Urbánková.³⁾ Nezbyvalo mi nic jiného než provést zevrubný diplomatickopaleografický rozbor.

Druhému z obou knižních soupisů, kterým je nesporný opis katalogu koleje Nacionis z doby kolem roku 1460, zde nebudu věnovat pozornost. Zatímco tento opis vznikl prací jednoho písaře, v dalším, průběžně vedeném katalogu jsem rozlišil celkem patnáct časově odlišných vrstev a třináct písařských rukou. Některé píše se mi s pomocí jiných pramenů univerzitní proveniencie podařilo jmenovitě určit. Zvláště pilným knihovníkem byl mistr Václav z Ostrého, dále se na vedení katalogu mimo jiné podíleli bakaláři Václav ze Sušice a Matěj z Kutné Hory. Druhý ze jmenovaných na prázd-

¹⁾ Projev, který jsem přednesl na konferenci Pomocné vědy historické a jejich místo mezi historickými obory dne 23. listopadu 1995, jsem částečně upravil a doplnil o nezbytné odkazy.

²⁾ *Katalogy knihoven kolejí Karlovy univerzity*. Redigoval Josef Bečka, Praha 1948.

³⁾ Josef Truhlář, *Dva staré katalogy knih kolejí Pražských*, VCA 13, 194, s. 98–105. Dále srov. úvod Josefa Bečky a Emmy Urbánkové k výše uvedené faksimili (*Katalogy*, s. X–XI).

né listy rejstříku také zapsal dva odkazy knih Rečkové koleji z roku 1463, jež jsou „korunním svědkem“ a přímým důkazem pro identifikaci knižní kolekce. Bakalář Matěj totiž jednotlivě roze-psal darované knihy do příslušných tematických rubrik dvou abecedně řazených oddílů prvního katalogu. První oddíl obsahoval theologica a iuridica, druhý většinou texty a komentáře pro výuku sedmera svobodných umění. Nade vši pochybnost je tak zřejmé, že první katalog musel patřit koleji Rečkové, již byly oba knižní odkazy výslovně určeny. Paleografický rozbor navíc přinesl řadu vítaných poznatků o vnitřní správě kolejni knihovny. Mimo jiné se podařilo zjistit průměrný roční přírůstek knih. V letech 1438 – 1463 to bylo jen v této jediné kolejni knihovně 31 svazků rok co rok. V prvních letech po založení koleje byly na knihovnu věnovány značné částky. Jakmile si však Rečkova kolej opatřila základní knihy a příručky (kolem 1460 to bylo 785 svazků), začalo se s penězi na nákup knih šetřit. Vydaje na knihovnu v desetiletí 1461 – 1470 tvořily směšně malou částku 1 kopy, 18 grošů a 31 denárů. Nic nového pod sluncem. Z uvedeného sumy nebyla přitom zakoupena ani jedna kniha, neboť z knihovny pokladny si neustále půjčovali sami pokladníci.⁴⁾

* * *

Pokračuji chválou kodikologie. Kdo rází cestu v neznámé krajině, může leccos přehlédnout. Stalo se to i prof. Janu Sedláčkovi, badateli mimofárně zasloužilému o poznání nevydaných pramenů k náboženským dějinám českým. V rukopise pražské Univerzitní knihovny VIII E 5, fol. 178r–182r objevil dva fragmenty univerzitních textů, které vydal jako dvojí polemiku mistra Blažeje Vikla proti kvestii o univerzálích, kterou mistr Jeroným Pražský předložil na kvodlibetu v lednu 1409.⁵⁾ Téměř sedm desetiletí znalci bez námitek vycházeli z tohoto dobře ztůvodněného poznatku, a přesto s největší pravděpodobností neměli mistr Blažej s oběma polemikami nic společného. První z nich je výtahem nebo parafrází kvestie Jana Buridana, druhá je odpovědí neznámého oponenta, který mistru Jeronýmovi čelil na podzim roku 1406.⁶⁾ Nevyšlo to na povrch náhodou, která nám všem jinak pomáhá, nýbrž díky systematickému průzkumu anonymně dochovaných textů k pražskému sporu o universalia realia.⁷⁾ Skutečné polemiky Blažeje Vikla jsem totiž identifikoval v rukopise Knihovny Metropolitní kapituly pražské N 12. Tolik jsem musel říci úvodem k záhadě, s níž jsem si zprvu nevěděl rady.

Ve zmíněném rukopise N 12, který je typický codex mixtus z doby před 1420, mě zaujala položka na fol. 37r–45r *Contra universalia realia. Nulla res est ponenda ab aliquo philosopho esse...* Více v druhém dílu Soupisu rukopisů Knihovny metropolitní kapituly pražské od Antonína Podlahy nestojí.⁸⁾ Není také divu, neboť tato rukopisná jednotka v té podobě, jak se dochovala, je téměř nesrozumitelnou snůškou frag-

⁴⁾ Více k tomu v mé studii *Knihovní katalogy koleje Národa českého a koleje Rečkovy*, AUC-HUCP 2-1, 1961, s. 59–85.

⁵⁾ Jan Sedláček, *Filosofické spory pražské v době Husově*, Studie a texty k náboženským dějinám českým II-2, Olomouc 1915, s. 197–262.

⁶⁾ Podrobně k tomu mě pojednání *Univerzitní kvestie a polemiky mistra Jeronýma Pražského*, AUC-HUCP 22-2, 1982, s. 11–27.

⁷⁾ Viz František Šmahel, *Verzeichniss der Quellen zum Prager Universaliensstreit 1348 – 1500*, Wrocław-Varsóvie-Cracovie-Gdańsk 1980 (Mediaevalia philologica Polonorum XXV).

⁸⁾ Antonín Podlaha, *Soupis rukopisů Knihovny metropolitní kapituly pražské*. Druhá část: F - P, Praha 1922, S. 383, č. 1536.

mentálních textů a poznámek, na nichž se podíleli tři pisáři. Málem bych rukopis odložil, kdyby nebylo jistých textologických indikací, které rozpísem vyšly najevo. Začal jsem se tudíž rukopisem více zabývat. Ukázalo se, že jde o sextem zvláštní povahy, neboť vyřiznutím dvou folií se dochoval jako kvintem. Zprvu jsem se domníval, že zmatek vznikl svázáním přehozených folií. Rekonstrukce původního stavu prokázala, že jsem knihaři křivdil. Díky kodikologické analýze, kterou jsem tu pouze načrtl, mohl jsem dospět k následujícímu příběhu:

Mistr Blažej Vik někdy na počátku roku 1409 veřejně vyhlásil pokračování své polemiky proti kvodlibetní kvestii Jeronýma Pražského. Ten si přepsal argumenty svého oponenta *contra universalia realia* na tři předem připravené dvojlisty opatřené jemným zrcadlem. Dopsal první dvoustranu (dnes fol. 37r–v), a protože zamýšlel k námitkám připsat odpovědi, pokračoval na vsunutý dvoulist. Oponentův text skončil hned na jeho první straně (fol. 38r), následující stranu ponechal prázdnou a vlastní odpovědi (*Soluciones argumentorum*) začal psát na třetí vložený dvoulist. *Soluciones* si vyžádal rovněž tři strany, dnešní fol. 39r–v a 45r. Složku těchto tří dvoulistů tzv. ternio si Jeroným vzal s sebou do velkého lectoria v Karolinu. Jeho famulus si mezitím připravil jiné tři dvoulisty, tentokrát bez zrcadla, a zapsal na ně průběh diskuse (dnešní fol. 40r–44r). Vložením pomocnickovy složky do rozvěveného mistrova ternia vznikl sextem, čímž však záznam diskuse od sebe oddělil odpovědi 1 až 12 a 12 až 14 zmíněných *Soluciones argumentorum*. Aby komplikacím nebyl konec, byla ještě před foliací dvě nepopsaná folia vyřiznuta, takže co do foliace jde vlastně o nepravý kvintem.

Teprve vyřešením této kodikologické šarády bylo možné dospět k objevu autografu Jeronýma Pražského. Mistr totiž zápis svého famula místy opravil a doplnil. Rozhodující důkaz lze nalézt na fol. 43r. K oponentově tezi *Item non necesse est deum omnia facere, igitur non necesse est deum omnia condita facere* mistr nade-psal: *Dixi ego „rationabiliter“ facere*. Vyhledáme-li příslušné místo v Jeronýmově kvodlibetní kvestii, nalezneme zde černé na bílém: *Necesse est deum omnia rationabiliter facere.*⁹⁾ Okružní pouť od textologie ke kodikologii a zpět se uzavřela. Jednou to bylo slo.

Do třetice ad fontes: pocta diplomacie. Knihou Panství tábořské a bývalé poměry jeho poddaných se profesor na tábořském reálném gymnáziu František Augustin Slavík zařadil mezi průkopníky domácího studia hospodářských a sociálních dějin. Závěrem první části Slavík otiskl Urbář panství Tábořského od konce XV. století až do roku 1547.¹⁰⁾ Věcně vzato autor nezůstal čtenáři nic dlužen. Vše, co se v jeho době zdálo důležitě, buď uvedl v textu, nebo parafrázoval v příloze. Nepodstatné se mu jevílo dochovaní samotného urbáře, o němž pomlčel. Právě tato okolnost mne podnítila zaskočit z tábořského muzea do blízkého Okresního archivu. K mému překvapení mi ko-

⁹⁾ Srov. Sedláček, *Filosofické spory*, s. 218.

¹⁰⁾ F. A. Slavík, *Panství tábořské a bývalé poměry jeho poddaných*, Tábor 1884. Více k této nepravě opomíjené postavě našeho dějepisce viz Jaroslav Pánek, *František Augustin Slavík (1846 – 1919) a jeho historické dílo*, Sborník vlastivědných prací z Podblanicka (dále SVPP) 15, 1974, s. 143–195.

lega Rudolf Tecl nepředložil jeden, nýbrž hned několik urbanálních rejstříků. Bylo jich celkem deset, ale ani jeden striktně vzato neodpovídal znění Slavíkova Urbáře. Nezbylo opět nic jiného než všechny rejstříky prozkoumat podle běžných zásad diplomatiky, královny pomocných věd historických. Podrobným rozbořením vyšlo najevo, že jde o velmi vzácný soubor navzájem se doplňujících evidenčních pomůcek tábořské vrchnostenské samosprávy z let 1498 až 1531, který v míře zcela ojedinělé usnadňuje odpověď na mnoho sociálněekonomických otázek nejen lokální, ale i širší povahy.¹¹⁾ Ty tu pomínu, neboť na mysli mám pouze vztah Slavíkova Urbáře k desíce originálních rejstříků.

Nejbliže z nich má k Slavíkově příloze urbář – účet svatohavelského úroku tábořského panství z doby kolem roku 1510. Jelikož kniha č. 17 z fondu Archiv města Tábora, v němž se tento pramen nachází, nemá na předešlé, titulní straně či jinde žádné poznámky, jež by vypovídaly o době jejího vzniku a původním určení, položil jsem si nejprve otázku, zda bylo zapisováno do předem svázané knihy nebo na jednotlivé složky, jež byly svázané později. Porovnání složek a tematických celků vyznělo pro prvou možnost. S pomocí pamětní knihy tábořské, kterou roku 1510 založil měšťský notář Pavel Vlašský,¹²⁾ jsem dospěl k poznatku, že tyž notář s největší pravděpodobností do úřední administrativy zavedl i knihu č. 17. Notář nebo jím pověřený písař rozdělil knihu na čtyři hlavní oddíly a ty pak podle potřeb i na menší úseky. Jelikož kniha měla sloužit na dlouhou dobu, pamatoval s prázdnými listy na případné pozdější získané vesnice. K tomu také došlo, takže k hlavním svodu platů porůznu přibyla řada zápisů, které lze poměrně snadno vrocit podle data získání příslušných lokalit do 30. a 40. let 16. století. Základní vrstva je nepoměrně starší. Datum a quo je dáno tím, že urbář-účet na několika místech zachycuje nová jména držitelů usedlostí ve srovnání s rejstříky z let 1502 až 1503.

Shrují: tzv. tábořský urbář byl založen kolem roku 1510 a jako základní evidencie tábořských pozemkových statků sloužil až do jejich konfiskace králem Ferdinandem I. v roce 1547. Slavíkův urbář se má k souboru originálních rejstříků jako Palackého edice Starých letopisů českých k souboru použitých rukopisů.¹³⁾ V obou edicích je věcně zachyceno téměř všechno, a přesto jde o uměle vytvořené „prameny“, slepené z různých, významově odlišných chronologických vrstev. Podstatné přitom je, že statický přístup Slavíkův zamlžil vypovídací schopnosti celého tohoto souboru urbanálních pramenů. Tím se stalo, že tento ojedinělý soubor zůstal stranou pozornosti v době, kdy se na pořad dne dostal výzkum agrární produkce, životních podmínek poddaného obyvatelstva a mimo jiné též otázky tzv. sociální mobility. Na rozdíl od většiny soudobých panství v Čechách lze totiž na tábořském zboží po dobu třiceti let téměř souvisle sledovat změny v držbě jednotlivých gruntů. Pro místní bá-

¹¹⁾ Odkazují tu na svou studii *Tábořské vesnice na Podblatnicku v letech 1420 – 1547*, SVPP 22, 1981, s. 171–201.

¹²⁾ Okresní archiv Tábor, MA Tábor, sign. A II 4. Srov. k tomu Rostislav Nový, *Soupis měšťských knih českých od roku 1310 do roku 1526*, AUC – Philologica et Historica 4, Praha 1963, s. 179, č. 1099

¹³⁾ Srov. k tomu mj. Petr Čorný, *Staré letopisy české ve tvorbě české pozdněřehovské historiografie*, AUC – Philologica et Historica 1, Studia historica 32, 1988, s. 33–56.

dání mají tudíž tyto rejstříky značnou důležitost, neboť supluji nedochované pozemkové knihy. Avšak ani z širších hledisek není jejich výpověď zanedbatelná, neboť mimo jiné lze s jejich pomocí doložit rytmus výměny v držbě usedlostí. Během třiceti let se až na nepatrné výjimky postupně vyměnili majitelé většiny gruntů. Neméně významné je, že právě tábořské rejstříky umožňují posoudit dosah změn ve výměře gruntů a jejich zatížení peněžními dávkami. Předně těchto změn nebylo mnoho, a pokud k nim došlo, vyplývaly ze sňatkových aliancí a z následného spojování či rozdělování gruntů, což dobře známe z pozdějších dějin českého venkova.¹⁴⁾ Snad se mi podařilo naznačit přínosnost diplomatických metod nikoli jen pro formální popis pramenů, ale také, a to především, pro jejich interpretaci.

* * *

Dodatkem chronologicko-topografická drobnost. Edice vizitačního protokolu arcijáhna Pavla z Janovic přinesla badatelům neobyčejně vydatný zdroj informací různé povahy.¹⁵⁾ Při výzkumu farní sítě v benešovském děkanátu jsem narazil na farní kostel v Újezdci, který je dosvědčen písemnými prameny z let 1368 až 1399. Podle starší literatury šlo o Kamenný Újezdec, dnes část obce Kamenný Přívoz. Jelikož po újezdeckém kostele nezůstalo stopy, předpokládalo se, že stával na místě nynějšího kostela v Kamenném Přívoze.¹⁶⁾ Jiný výklad ztotožnil farní v Újezdci s předpokládanou druhou farou ve Václavovicích (dříve Vladislavovicích).¹⁷⁾ Obě řešení se ukázala v rozporu s itinerářem arcijáhna Pavla z Janovic při jeho vizitaci benešovského děkanátu ve dnech 22. až 27. listopadu 1379.¹⁸⁾ Z rozboru itineráře jsem dospěl k závěru, že Újezdec ležel někde na cestě mezi Martinicemi a Olbramovicemi.¹⁹⁾ To byla rukavice hozená místním znalcům. Zvedl ji velký Podblaničan Josef Petráň. O volných chvilích pak Petráňova rodina křížem procházela krajem a hledala podle mých indicií keramické střepy a jiné pozůstatky zaniklého Újezdece. Marně. Proto se Josef Petráň začal touto lokální záhadou hlouběji zabývat a přišel na to, že mě zavedla Historická mapa Čech navržená Františkem Palackým a doplněná Josefem Kalouskem; ta totiž podává hranice benešovského děkanátu zkráceně. Můj předpoklad, že újezdecký kostel je třeba hledat v okolí Martinic se sice potvrdil, avšak s tím upřesněním, že Újezdec neležel od této lokality na sever, nýbrž na jih. Zde také

¹⁴⁾ Podrobnosti uvádím ve studii *Dvanácti pramenových sond k sociálním poměrům na Tábořsku od poloviny 14. do konce 15. století*, HUSTÍKY TÁBOR 9, 1986 – 1987, s. 314–316.

¹⁵⁾ *Vizitační protokol pražského arcijáhna Pavla z Janovic z let 1379 – 1382*. K vydání připravil Ivan Hlaváček a Zdenka Hledíková, Praha 1973. Studie, které čerpaly z této edice, stačí zde uvést jen v ilustrativním výběru: Ivan Hlaváček, *Několik příspěvků k poznání života v předhusitských Čechách* (K vypovídacím schopnostem pražského vizitačního protokolu z let 1379–1382 a některých příbuzných pramenů), *Středočeský sborník historický* 10, 1975, s. 151–172; František Šmahel, *Noch eine Randgruppe: Die Konkubinen der Landpfarrer im vorhusitsischen Böhmen*, in: Biedni i Bogaci, Warszawa 1992, s. 85–94 a Zdena Wendlová, *Geografický horizont středověkých vesnic na konci 14. století*, ČCH 93, 1995, s. 65–85.

¹⁶⁾ Poprvé se s touto lokalizací setkáváme v anonymním příspěvku v Památkách archeologických 9, 1971, s. 967.

¹⁷⁾ D. Lounek, *Dvojitá osídlení ve Václavovicích?*, SVPP 4, 1962, s. 89–96 a Zdeněk Boháč, *Dějiny osídlení středního Povltaví v době předhusitské*, Praha 1978, s. 88–89.

¹⁸⁾ *Vizitační protokol*, s. 168–169.

¹⁹⁾ František Šmahel, *Nižší školy na Podblatnicku a Vitavsku do roku 1526*, SVPP 19, 1979, s. 137.

Každý fezník z toho městečka má dáti pánům 1 kámen loje s krámu jednou v rok. Každý soused, který šenkuje domáčí neb hostinské (přespolní, cizí) pivo, má dáti pánům 16 gr. juckemého. —
 Vesnice k Domašínů přislušné: Znosim, Lhota Hrozená, Milovanice a Želichov vypsaný jsou v týchž „Dějnicích“ na str. 45.—46. Platby s nich úroků přiléhá:

2. Znosim s 1 lánu po 30 kr.
3. Lhota Hraz. s 1 lánu po 30 gr.
4. Milovanice s 1 lánu po 30 gr., rycheň s 1 lánu 27 gr.
5. Želichov s 1 lánu 23 gr.
6. Louňovice městečko. 1. Mřná s podsedkú 2 gr. Tůma ze Zárybníci 3 čtv. 18 gr. Hvožek (Dušek) 3 čtv. 18, s probožněnky 14 gr. Pavol Tlucha 3 čtv. 18, s oboru 2 gr. Hluj 1 lán, 24, s jitra 1 gr. Zábva 5 čtv., půl kopy, 13 gr. 0 d., s poláčků 10 gr. Hluj 1 lán, 24, s oboru 10 gr., týž se zahrád 14 gr. Svík (Hřvčák) s polsed. 4, s jit. 1 gr. Jira kovář 7 čtv. 16 gr. Čáňa půl l. 12, s pole 2 gr., s oboru 3, s jiter 1 a půl gr. Ješek Oedáštív 1 čtv. 6 gr. Peluka půl lánu 12 gr. Havelce (Jan Černý) 1 l. 24 gr. Matěj (Macek) půl l. 11 gr., s jitra 1 gr. Huděk (Sopušek) půl l. 12 gr., s jit. 1 gr. Kuneš, půl l. 12 gr. Navážil s pods. 4, s oboru 1 a půl gr. Míček (pods.) s pods. 4 gr. Chobot (Vášek) s pods. 4, s oboru 1 a půl gr. Jira, týž (Hřvčák) s pods. 4 gr., s jit. 1 gr. Hvožek 4 gr. Marján (Tůma) (pods.) 4 gr., s jit. 1 gr. Váček (Kabat) (pods.) 4, s oboru 2 a půl gr. Holček s končinou z Raikovic 1 l. 20 gr. Kučera s oboru 6 a půl gr. Matouš ulynář (pods.) 3 gr. Sáva půl l. 12 gr. Váček z Raikovic půl čtv. 2 gr.)
7. Mlýnově. Jiřík (Jira) 12 gr., s pole 1 gr. Matouš 42 gr., s 1 jit. 1 gr. Holub 20 gr. S nápravy Olešské 40 gr., s probožněnky 50 gr., Okrohle 24 gr. Z Fejky Blavice: Křižovští 10 gr. Hraňovští 10 gr. Laubší 24 gr. Louňovští 12 gr. Světlovští 10 gr. Předbořští 10 gr.
8. Hrzňu. Václav 1 lán 24 gr. Oeš kolcsník 1 l. popluží půl kopy. Václavich 1 lán a popluží 40 gr. Martin 1 l. 33 gr. Václav 1 l. 32 gr. Petr Sudej 1 l. 32 gr. Prokop 1 a půl l. 45 gr. Matěj 1 l. 32 gr.
9. Skraňšov (Skryšov). Martin 3 čtv. 24 gr. Pavel 1 a půl lánu 52 a půl gr. Mikuláš 3 čtv. 24 gr. Hubalka (Hubal) 3 čtv. a louku půl kopy. Mikáš 3 čtv. 26 gr. Obec v lesu 12 gr.
10. Libouň. Hrašek 1 l. 20 gr. Fenie (Mareš) 1 l. 20 gr., týž 1 čtv. 8 gr., s krémy 10 gr. Pátr 1 a půl l. a 1 čtv. 36 gr., týž s pole (1 jitra) 1 gr. Mareš 1 l. 20, s pole 1 gr. Jirka (Pata) 1 l. 20 gr. Slaměnce 1 l. 20 gr. Jan Pastýř (Havel, Mach) 1 l. 20 gr., s jitra 1 gr., s louky 3 gr. (s krémy 10 gr.). Havel (Trubnov, Trubnovová) 1 lán 20 gr. Holub 1 l. 20 gr. Mikuláš 1 l. 20 gr. Kabát 1 l. 20 gr. Rycheň s farářství 4 gr., s popluží 44 gr.
11. Kármířice. Šval 3 čtv. 18 gr. Vřtita 1 l. 24 gr. Vášek 5 čtv. 27 gr. 5 hal. Vřtita půl l. 12 gr. Polejší 1 a půl l. 36 gr. Avertinec 1 l. 24 gr. Pavel 1 l. 24 gr. Velence 1 l. 24 gr. Kabec půl l. 12 gr. Jirka 1 l. 24 gr. Hudek půl l. 12 gr. Stěcha 1 l. 24 gr. Celyácn 2 čtv. 18 gr. Peterka 1 l. 24 gr. Suda 1 l. 24 gr. Kovař 5 čtv. 18 gr. a pole 1 gr. 4 d. Biraak (Prášo) půl l. 12 gr. Práša 1 l. 24 gr. Alan Šimánek 1 l. 24 gr. Suchý 1 l. 24 gr. Hůpál půl l. 12 gr. Kubeec pustý lán 24 gr. Tvrdíz Rycheň má 1 a půl lánu výsadného.

1 Louňovsko a Nedvědičky újezd počin jest ze zbytku urbáře z konce XV. století. Na poslední stránce jest pozdější poznámka o nedobírkách r. 1499. Jména obyvatelův a pořádek vesnic shodují se až na malé výjimky s urbářem r. 1502 a následujících let. Nová tato jména dňava jsou v závorce. Úrok zůstává pořáde tenýž.

[Handwritten text in Czech script, likely a continuation of the land register or a related document. The text is dense and difficult to read due to cursive handwriting and some ink blots.]

